

Foto: Erik van 't Hullenaar

Het congres als betaalde vakantie

“Het college beschouwt congresbezoek als beloning voor bestuurlijke taken, de secretaresses verwachten een kaartje, een vriend wenst me een prettige vakantie en mijn collega naast me in het vliegtuig leest een gids over de plaatselijke kathedralen.” Aldus begint het artikel *‘Why Do Researchers Go To a Conference?’* van Lex Borghans, als arbeidseconoom verbonden aan het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) in Maastricht. Hij stelde meermalen vast dat op congresbezoek op zijn minst de verdenking rust dat het eigenlijk om een betaalde vakantie gaat. En dat stoorde hem: “Dat imago is slecht voor de legitimatie van je congresbezoek, terwijl het erbij hoort als je serieus met je vak bezig bent.” Zelf gaat hij bijna ieder jaar naar de meeting van de *European Association of Labour Economists*, dé jaarlijkse bijeenkomst voor arbeidseconomen. “Toen het een keer op Kreta was, zat bijna het hele eiland vol met congresbezoekers.” Was er inderdaad een verband tussen deelname en toeristische aantrekkelijkheid van de conferentieplaats? In zijn – nog ongepubliceerde – artikel gebruikt hij de deelnamegegevens van de EALE-meetings om die vraag te beantwoorden. Belangrijkste conclusie: behalve een sterke neiging om mee te doen aan congressen in eigen land, doet de afstand tussen eigen land en conferentieoord er niet toe. Als het echter gaat om een plaats met een hogere toeristische waarde stijgen de aanmeldingen – met of zonder paper – zeer sterk. Onderzoekers uit landen met een lage onderzoeksoutput zijn meer geneigd om naar aantrekkelijke oorden te gaan dan onderzoekers uit landen die het beter doen in toptijdschriften. Borghans: “Armeren landen en minder goed publicerende landen zijn niet zo goed uit elkaar te halen. Misschien publiceren ze slechter omdat ze het vak minder serieus nemen. Een andere verklaring is dat ze slecht beloofd worden, daarom slecht publiceren, en dan maar dit soort conferenties als een soort alternatieve beloning gaan zien.” In landen met een grotere onderlinge concurrentie kunnen de congresgangers het zich niet veroorloven om niet vooral naar het belang van het congres te kijken.

Borghans bedacht de mate van aantrekkelijkheid niet zelf, maar vroeg dertig economen een ranking te maken van de plaatsen waar het EALE-congres de afgelopen twaalf jaar gehouden is. Alle respondenten zetten Parijs op de eerste of tweede plaats. Andere populaire plaatsen waren El Escorial, Chania en Maastricht. Ook Blankenberge deed het vrij goed: “Tot mijn verbazing, want Blankenberge vind ik helemaal niks. Ik denk dat dat op onwetendheid berust. Als je er nog nooit geweest bent, denk je allicht: leuk, dat ligt aan het strand.”

Het EALE-congres is dit jaar in Lissabon. “Het wordt dus weer druk. Vorig jaar in Sevilla was het ook vreselijk druk. Of mijn bevindingen kloppen, weet ik pas over twee jaar. Dan is de conferentie ergens in Tsjechië. Als er dan nog steeds een toenemende belangstelling is, dan zijn er gewoon meer arbeidseconomen bijgekomen. Als er minder bezoekers zijn, dan hebben Sevilla en Lissabon hun functie vervuld om mijn stelling te bewijzen.”/CB